

Dubbele achternaam voor je baby

Je kan vanaf 1 januari 2024 gebruik maken van de optie dubbele achternaam

De nieuwe wet treedt in werking op 1 januari 2024. Je kan als ouders kiezen voor een dubbele achternaam als je eerste kind wordt geboren op of na 1 januari 2024. De kinderen die daarna geboren worden in het gezin, krijgen automatisch dezelfde (dubbele) achternaam als je eerste kind. Het is dus niet mogelijk om bijvoorbeeld je eerste kind een dubbele achternaam te geven en vervolgens bij je tweede kind dat wordt geboren te kiezen voor een enkelvoudige achternaam van jou of jouw partner.

Een dubbele achternaam kan maximaal uit twee achternamen bestaan en dient zonder koppelteken te worden geschreven. Je maakt als ouders zelf een keuze wat betreft de volgorde van de achternamen. Een voorbeeld: De heer Jansen en mevrouw Dekker zijn op 1 januari 2024 ouders geworden. Zij hebben bij de geboorte de mogelijkheid om hun kind als volgt te noemen: Jansen, Dekker, Jansen Dekker of Dekker Jansen.

Daarmee wordt tegemoetgekomen aan de toenemende vraag vanuit de samenleving naar meer keuzevrijheid in het naamrecht. "De achternaam onderdeel is van iemands identiteit. Je naam zegt wie je bent, zegt iets over je geschiedenis, en zegt ook iets over de band met je ouders".

Geschiedenis van de dubbele achternaam

In 1811 werd de Burgerlijke Stand in Nederland ingevoerd. Daarbij kregen pasgeboren baby's automatisch de achternaam van de vader. Sinds 1998 kun je als ouder ook de naam van de moeder aan je baby geven. Met de nieuwe wet kun je je baby een dubbele achternaam geven: die van je vader en moeder. Een dubbele achternaam kan in bepaalde landen duiden op de sociale klasse waarin de familie zich bevindt, en wordt deze naam aan volgende generaties doorgegeven. Maar in veel landen heeft een dubbele naam niets met koppeltekens en status te maken, maar is het de normaalste zaak van de wereld.

Dubbele achternamen in andere Europese landen

Zoals in Spanje, Italië en Denemarken. In Spanje werd in 1889 in het Spaans Burgerlijk Wetboek vastgelegd dat kinderen twee namen zouden krijgen: die van de vader en van de moeder. Dat is in Spanje nu de normaalste zaak van de wereld, zelfs de volgorde van de namen mogen ouders zelf kiezen. Daarbij is het de afspraak om de achternaam van de vader voorop te zetten. Worden deze kinderen 18 jaar, dan mogen ze de volgorde van de namen aanpassen, maar volgens dagblad El Diario kiest meer dan 90 procent toch voor het eerst noemen van vadersnaam gevolgd door die van hun moeder. In de praktijk blijkt dat Spanjaarden meestal kiezen voor het gebruik van één van hun achternamen, meestal de eerste van mannelijke afkomst. Ook in Italië en Denemarken kunnen ouders kiezen voor het gebruik van beide achternamen of voor een van de twee namen.

Waarom kies je voor een dubbele achternaam voor je baby?

Het mooie van een dubbele achternaam is dat je kind zowel de achternaam van de vader als van de moeder draagt. Daarmee geef je jouw naam en familiegeschiedenis door aan een volgende generatie. Dat kan voor sommige gezinnen belangrijk zijn. De vrijheid om een naam te kiezen is volgens deskundigen belangrijk, want het zorgt voor meer gelijkheid in de relatie van ouders en zorgt ook voor verbondenheid met beide families. De nieuwe wet is ook een uitkomst voor mensen die vanwege verschillende nationaliteiten een andere achternaam dragen in andere landen. Voor het maken van aanpassingen zijn dan geen procedures nodig.

Wanneer kun je kiezen voor een dubbele achternaam

Als je bij de geboorte je kind aangeeft, kun je bij de gemeente je voorkeur voor een gecombineerde achternaam doorgeven. Maar het kan ook al tijdens de zwangerschap of bij het erkennen van een kind. Het is een eenmalige keuze en geldt dan ook voor al je volgende kinderen.

Overgangsregeling voor kinderen geboren op of na 1 januari 2016

Misschien vind je het jammer dat jouw kind niet voor deze regeling in aanmerking komt omdat deze eerder geboren is? Als je kindje op of na 1 januari 2016 is geboren, dan kun je ook gebruik maken van deze nieuwe wet om je kind twee achternamen te geven. Maar let op: je hebt maar een jaar de tijd om dit te regelen, van 1 januari 2024 tot 1 januari 2025. Kies je voor deze dubbele naamvoering, dan kun je bij een tweede, derde of volgende kind niet voor wat anders kiezen. Al jullie kinderen krijgen dezelfde achternaamcombinatie en volgorde.

Kosten dubbele achternaam

Voor de nieuwe wet zijn verschillende systemen van gemeentes aangepast. Alleen voor kinderen die voor 1 januari 2025 geboren zijn wordt voor het registreren van een dubbele achternaam 75 euro per kind gevraagd, en voor een volgend kind 50 euro.

Wat als je geen keuze maakt?

Het kiezen voor een achternaam is niet verplicht. Maak je geen keuze, ben je niet gehuwd of geregistreerd als partners, dan krijgt je kind de achternaam van de moeder. Ben je wel gehuwd of heb je gekozen voor een geregistreerd partnerschap en maak je geen keuze, dan krijgt jouw kind automatisch de geslachtsnaam van de vader of duomoeder.

Ik heb al een dubbele achternaam, wat nu?

Als je al een dubbele achternaam hebt (of meervoudig), dan wordt deze naam na 1 januari 2024 als enkele achternaam gezien. In dat geval krijgt je kind dus een drie- of vierdubbele achternaam waarin deze achternamen allemaal terugkomen. Bijvoorbeeld: Lara Kuiper Janssen – Rooswinkel Stevens.

Maximaal twee achternamen

Er zijn dus veel keuzemogelijkheden maar de wet geeft aan dat je maar maximaal twee namen kunt kiezen. Als vader Hassan en moeder De Vries hun baby Dounia krijgen, dan kunnen ze kiezen uit: Dounia Hassan, Dounia de Vries of de combinatie: Dounia Hassan De Vries, of Dounia De Vries Hassan.

Als kinderen met een dubbele achternaam trouwen of zich als partners registreren mogen ze kiezen uit vier achternamen of een combinatie van twee namen. Krijgen zij ook weer kinderen, dan mogen zij twee achternamen kiezen uit vier combinaties.

Hoe zien de dubbele achternamen er in de toekomst uit?

Wanneer kinderen met een dubbele achternaam in de toekomst zelf kinderen krijgen, mogen ook zij het maximum van twee achternamen niet overschrijden. Stel dat meneer Jansen en mevrouw Dekker – zoals eerder genoemd hierboven – hebben gekozen voor de achternaam Jansen Dekker en dat zoon Jansen Dekker inmiddels volwassen is en samen met zijn partner mevrouw Van der Linden Brouwer een kind krijgt. Zij hebben dan bij de geboorte de mogelijkheid om hun kind als volgt te noemen: Jansen Dekker, Van der Linden Brouwer, Jansen van der Linden, Jansen Brouwer, Dekker

Van der Linden, Dekker Brouwer, Van der Linden Jansen, Van der Linden Dekker, Brouwer Jansen, Brouwer Dekker.

Wat gebeurt er als een kind met dubbele achternaam gaat trouwen?

Als een kind met een dubbele achternaam gaat trouwen en de wens heeft om zijn of haar achternaam te combineren met die van zijn of haar partner, dan moet het kind eerst een achternaam laten vervallen. Dit omdat er maximaal twee achternamen mogen bestaan. Indien het kind niet de wens heeft om zijn of haar achternaam te combineren met die van zijn of haar partner, dan kan het kind zijn of haar dubbele achternaam behouden.

Een voorbeeld: Mevrouw Jansen Dekker en de heer Geerts gaan trouwen. Zij mogen maximaal twee achternamen doorgeven. Dat kan zijn:

1. Jansen Dekker (uitsluitend de dubbele achternaam van de vrouw, de vrouw kan haar volledige dubbele achternaam doorgeven).
2. Jansen Geerts (combi tussen de man en de vrouw) -> de vrouw moet een achternaam laten vallen.
3. Dekker Geerts (combi tussen de man en de vrouw) -> de vrouw moet een achternaam laten vallen.
4. Geerts Jansen (combi tussen de man en de vrouw) -> de vrouw moet een achternaam laten vallen.
5. Geerts Dekker (combi tussen de man en de vrouw) -> de vrouw moet een achternaam laten vallen.

Achternaam kiezen voor kind van buitenlandse afkomst

Is er een kind geboren met meerdere buitenlandse nationaliteiten dan mogen ouders kiezen welke buitenlandse regels de keuze van de achternaam bepalen. Daarvoor kun je het beste contact opnemen met de overheid in het andere land, of informeer bij de gemeente waar je woont.

Dubbele namen en adoptiekinderen

Hebben jullie een kind geadopteerd? Dan kun je als ouder of verzorger kiezen voor een combinatie van de geslachtsnaam van het kind en de naam van een van de adoptieouders.

Het lost niets op, maar...

De mogelijkheid tot het geven van een dubbele achternaam aan je kinderen lost geen probleem op. De voordelen kunnen wel zijn dat er binnen het gezin meer verbondenheid ontstaat, bijvoorbeeld bij adoptie of een samengesteld gezin, ook bestaand uit meerdere culturen. Als nadelen worden gezien dat er een 'verrommeling van het namenrecht' ontstaat, en veroorzaakt het meer problemen dan dat het oplost.

Daarbij is de vraag: zitten kinderen er wel op te wachten om een dubbele achternaam te krijgen? In Nederland kunnen ouders al kiezen uit de vaders of moeders achternaam, is een combinatie dan wel nodig?

Dus, hoe gaat stamboomonderzoek er over 100 jaar uitzien als iedereen een dubbele achternaam krijgt?

Vanaf het jaar 2075 zal deze nieuw standaard voor genealogen ingewikkelder zijn. Zowel zij als softwareprogramma's kunnen er niet meer automatisch van uitgaan dat het kind de naam van de vader heeft gekregen. En over software gesproken: hopelijk worden de invoer- en weergavevelden breed genoeg om alle combinaties juist te kunnen tonen.

[Rob Lambermon, Bestuurslid]